

Instant messaging pro začátečníky

JAK NA TO?
NÁVOD Z OBLASTI IM
V TOMTO ČÍSLE PPK

str. 29 • Ovládání on-line
klienta Meeboo

Instant messaging je komunikace v reálném čase po internetu za pomoci textu, a to obvykle mezi dvěma uživateli. Zatímco e-mail je moderní alternativou dopisu, instant messaging doplňuje rozhovor z očí do očí. Je určen tedy pro obousměrnou komunikaci mezi dvěma uživateli a umožňuje okamžitou reakci.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- co to je instant messaging (IM)
- k čemu IM slouží
- jaké IM sítě existují
- o výhodách a nevýhodách různých sítí
- jakými způsoby lze komunikovat
- o výhodách a nevýhodách různých programů
- o otázkách bezpečnosti v IM

Instant messaging (IM, [instant messaging]) se tak používá nejen pro komunikaci mezi přáteli, ale uplatňuje se i komerčně, třeba při komunikaci internetových obchodníků se zákazníky nebo při poskytování technické podpory.

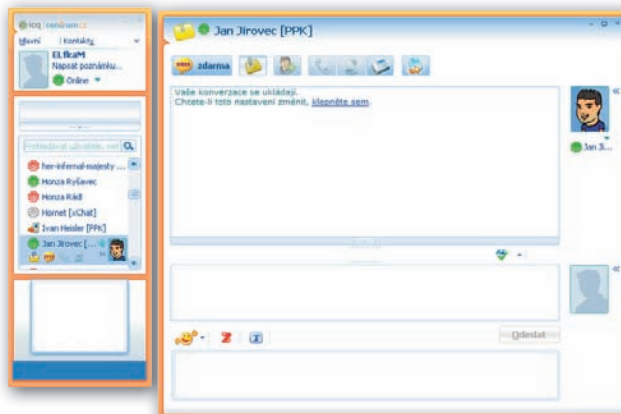
RŮZNÉ SLUŽBY, KTERÉ SPOLU NEMLUVÍ

Většina českých uživatelů internetu již zřejmě alespoň slyšela o ICQ. To je u nás nejpoblíbenější IM služba. Není ale jediná na trhu. Existuje řada alternativ, jejichž popularita se region od regionu liší. Třeba v sousedním Polsku je hodně oblíbená služba Gadu-Gadu. Ve Spojených státech nepatří mezi ty úplně nejoblíbenější ICQ, ale těší se zde popularitě třeba Windows Live Messenger, Yahoo Messenger a AIM.

Je tu však jeden zásadní problém: Většina těchto služeb je vzájemně nekompatibilních, což znamená, že uživatelé ICQ se nemohou dorozumět s uživateli služby Windows Live Messenger apod. Je to tedy podobné, jako kdybyste ze sítě jednoho mobilního operátora nemohli zavolat do sítě operátora konkurenčního. To je samozřejmě velmi nemilé. Je tedy třeba vybrat si takovou komunikační službu, kterou si již dříve vybrali vaši přátelé. I díky tomu dnes ICQ žije u nás vlastně ze setrvačnosti.

Typická situace je tedy taková: Zjistíte, že vaši přátelé v převážné většině používají ICQ, a tak i vy se přidáte k jeho uživatelům, abyste se s přáteli vůbec

dorozuměli. ICQ zde tedy těží ze své historické pozice, přestože dnes už existují konkurenční služby, které se mu minimálně vyrovnají. Proklínané jsou především jeho licenční podmínky, které třeba říkají, že nesmí být použito ke komerčním účelům.

ICQ patří v Česku k nejoblíbenějším IM sítím, a proto je oficiální clientský program lokalizován do češtiny.

OD TEXTU K PŘENOSU HLASU I VIDEO

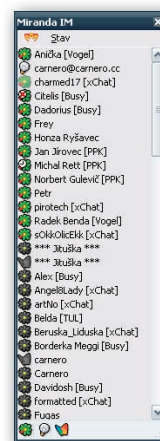
Moderní instantmessagingové služby se už neomezují jen na textovou komunikaci. S již přijatelnou penetrací vysokorychlostního připojení se přidávají i služby, které by ještě před pár lety bylo nemožné technicky zajistit. Je to třeba přenos hlasu a de facto bezplatné volání z počítače na počítač. Obvykle stačí k počítači dokoupit jen mikrofon za několik desítek korun, ovšem komfortnější je headset, to je souprava sluchátek a mikrofonu, která se dnes už nezapouje do zvukové karty, ale do USB portu.

K přenosu hlasu se díky webovým

kamerám přidává i přenos obrazu. Novější notebooky mají webovou kameru dokonce již vestavěnou a existují i monitory s integrovanou webovou kamerou. Díky tomu se pak můžete s protistranou vidět jak při textové komunikaci, tak při volání. Kvalita přenášeného obrazu navíc letí strmě vzhůru.

Na trhu se brzy objeví první webové kamery s podporou videa ve vysokém rozlišení. Masovou dostupnost videohovorů z počítače na počítač demonstruje i videochat, vestavěný přímo do webového prostředí e-mailové služby Gmail, tedy tzv. Google Talk (viz <http://www.google.com/chat/video?hl=cs>), který je ale dostupný i jako samostatný program.

Kromě přenosu hlasu a obrazu mají moderní IM služby i další funkce. Jednou z těch standardních je třeba snadná výměna souborů mezi dvěma uživateli. ICQ v českém prostředí vyčnívá podporou pro bezplatné odesílání SMS do sítí tuzemských operátorů. Windows Live Messenger zase zaujme možnostmi vytvářet diskusní skupiny, aby se usnadnila komunikace v rámci rodiny nebo firmy.

Mezi oblíbené alternativní clientské programy patří například Miranda IM.

„Mnohem větším rizikem je osoba koukající vám pod prsty na klávesnici než nějaký ‚zlý počítačový pirát‘.“

ADRESÁŘ

SLUŽBY A OFICIÁLNÍ PROGRAMY

ICQ – <http://icq.centrum.cz>
Windows Live Messenger
 – <http://download.live.com/messenger>
Yahoo Messenger
 – <http://messenger.yahoo.com>
Google Talk – <http://talk.google.com>

ALTERNATIVNÍ KLIENTI

Miranda IM – <http://www.miranda-im.org>
QIP – <http://www.qip.ru>
Pidgin – <http://www.pidgin.im>
Trillian Astra – <http://www.trillian.im>

VÝHODY A NEVÝHODY
ALTERNATIVNÍCH PROGRAMŮ

Doposud byla řeč o jednotlivých službách. Nutné jsou ovšem i programy pro přístup k nim. Tak jako pro příjem a odesílání pošty je nezbytný e-mailový klient, pro instant messaging je nutný speciální software, v tomto případě tzv. instant messenger [instant mesin-džr, hovor. mesendžr], v českém slangu také „kecálek“. Ke každé službě se obvykle váže i oficiální klient, tedy program od provozovatele služby, který využívání dané služby umožňuje. ICQ má tedy stejnojmenný oficiální program, Windows Live Messenger rovněž atd.

Jenže vedle oficiálních programů jsou tu i tzv. alternativní programy. Ty nevytvářejí přímo provozovatelé daných služeb, přesto jsou mnohdy populárnější než ty oficiální. Proč? Protože na rozdíl od oficiálních klientů nezobrazují reklamu a hlavně dovedou pracovat i s navzájem si konkurujícími službami. Pokud máte třeba některé přátele na ICQ a jiní zase dávají přednost službě Google Talk, nainstalujete si alternativního klienta a s oběma skupinami kontaktů můžete komunikovat z jednoho programu. Kdybyste používali oficiální klienty, museli byste mít dva a více programů zbytečně pojídacích systémové prostředky.

Jelikož však instantmessagingové služby žijí právě z reklamy zobrazované v jejich oficiálních programech, většina z těchto služeb použití alternativních klientů výslovně zakazuje v provozních podmínkách. Jejich porušení je důvodem pro zrušení uživatelského účtu. V praxi ale nejsou provozovatelé až tak přísní, protože by tak riskovali

hromadný odliv uživatelů ke konkurenci a s nimi by mohli přejít i jejich přátelé, doposud používající právě tohoto oficiálního klienta. Obranou proti alternativním klientům je tedy spíše uzavřený protokol (princip, podle něhož jednotlivé programy uživatelů komunikují).

Tvůrci alternativních programů se do těchto uzavřených protokolů musí „nabourávat“ a činnost alternativních programů tak není vždy stoprocentní. Jednou za čas je třeba nutná aktualizace, protože v protokolu došlo ke změnám, které alternativní klienty odřízly. Navíc se alternativní programy omezují jen na za-

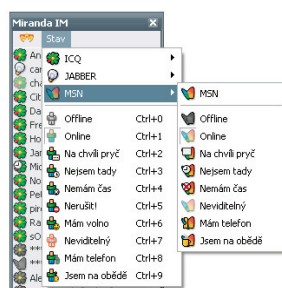
zrovna do komunikace s vaším kamarádem. Vážnějším nebezpečím je šíření záškodnických programů. Nepřijímejte tedy žádné soubory přicházející od neznámých uživatelů a neklikejte na odkazy ze zpráv, které dostanete od někoho neznámého – mohou totiž vést na nějaký záškodnický web.

Takový odkaz vám však může přijít i od někoho, komu důvěřujete. Stačí, když váš známý bude neopatrný a v jeho počítači se usídí záškodnický program, který pak bude jeho jménem rozesílat tyto zákeřné odkazy minimálně všem osobám zařazeným do seznamu přátel.

„Alternativní klientské programy dokáží na rozdíl od těch oficiálních pracovat i s navzájem si konkurujícími službami.“

jistění textové komunikace. Vyšší funkce, tedy přenos hlasu a videa, nenabízejí. Další funkce, jako třeba přenos souborů, fungují bez záruky (pokud vůbec).

I přes tyto zjevné nevýhody a přes risiko-

Výhodou alternativních klientských programů je podpora pro více IM sítí najednou.

vání toho, že bude smazán uživatelský účet, se však alternativní „kecákové“ těší velké oblibě. Kromě spolupráce s více instantmessagingovými službami zároveň a kromě absence reklamy k jejich výhodám patří i nižší hardwarové nároky a větší možnosti přizpůsobení pomocí různých plug-inů a skinů. K těm známějším a oblíbenějším alternativním programům, které podporují u nás oblíbenou službu ICQ, patří Miranda IM, Pidgin, QIP a Trillian Astra.

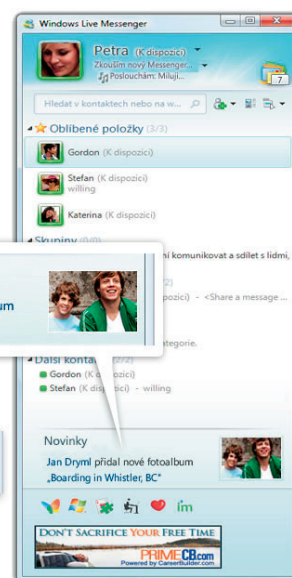
BEZPEČNOST V PROSTŘEDÍ IM SLUŽEB

Bohužel každá internetová služba je dříve či později zneužívána, a tak je třeba věnovat pozornost bezpečnosti a ochraně soukromí. Sama komunikace obvykle probíhá v zašifrované podobě, takže mnohem větším rizikem je osoba koukající vám pod prsty na klávesnici než nějaký „zlý počítačový pirát“, který by cítil potřebu se nabourat

tel. Každopádně dnes už standardní antivirová ochrana si v takových případech dovede poradit. Lepší antivirové programy nabízejí už speciální štít pro různé instantmessagingové hrozby, ale postačí i standardní kontrola souborů v reálném čase a webový štít, chránící internetový prohlížeč.

Ve vašem vlastním zájmu je zvolit si pro přístup ke svému uživatelskému účtu u instantmessagingové služby dostatečně silné heslo a řádně o něj pečovat (nesdělovat jej, nepoznamenávat si jej). Pokud budete instant messaging využívat na veřejných počítačích, nezapomeňte se před přihlášením ujistit, že není zaškrtnuta volba pro trvalé uložení hesla na daném počítači. Po skončení komunikace se nezapomeňte řádně odhlásit.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Windows Live Messenger se u nás netěší tak velké oblibě jako ICQ, třebaže funkcí nabízí možná ještě více.

JOYCE

1-2-3. Spojeno.

www.joyce.cz
 SPONZOR RUBRIKY INTERNET